

Arbeidsoppgaver

Oppgavene har vært svært varierte og hovedformålet i stillingen har vært å være utadrettet, mot barn og ungdom, lærere, næringsliv og interesserte for å gi kunnskap om villaks og naturmangfold, i tillegg til gode naturopplevelser generelt. Gjennom skolebesøk, møtevirksomhet, rapportskrivning, arrangement og kurs har man tilnærmet seg oppgaveporteføljen, og noen av de oppgavene som er blitt utført i løpet av trainee-perioden er:

Bekkeprosjekt

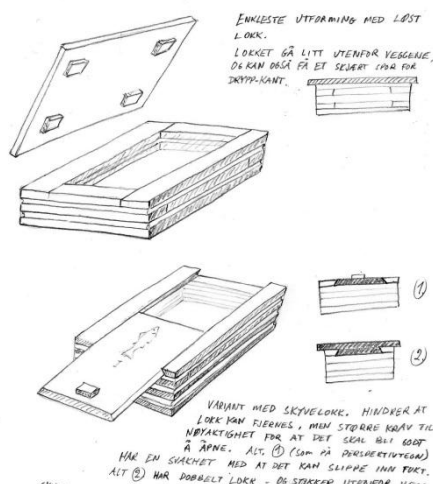
Med økonomisk støtte fra FM i Nord-Trøndelag og Namsen grunneierforening ble pilotprosjektet «Din nærbekk» dratt i gang sammen med Skolelaboratoriet ved NTNU. Gjennom feltøvelser og andre aktiviteter ble tema som vannkvalitet, smådyr, fisk og elvemusling, utfordringer for dyrelivet i elva (forurensning og oppdrett) presentert på ti ulike bekkedager. Spennet i deltagere var stort og varierte fra barnehagebarn til ungdomsskole. Kommuner som ble besøkt var: Grong, Namsskogan, Flatanger, Høylandet og Overhalla. Erfaringene fra dette prosjektet viser at det er et behov for slike tilrettelagt opplegg.

På slike «bekkedager» ble det, om mulig, dratt inn ressurspersoner lokalt som kunne være med å bidra både med fagkunnskap og lokalkjennskap, noe som var svært nyttig i gjennomføringen av slike dager.

Jarle Fløan fra Namsskogan fjellstyre under et besøk til Namsskogan barne- og ungdomsskole. Foto: KLV/ SNO.

Turbokser

Tegning av ulike steinkassemodeller.
Rettinger: Øystein Viem.

For å stimulere til økt friluftsliv og gi økt kunnskap omkring høsting, foredling og fangststeder etter villaks i Namdalen ble prosjektet «Laksehistorier gir liv til namdalen» igangsatt. Både Fylkesmannen, Fylkeskommunen og regionrådene i Indre og Midtre Namdal ga positivt svar på søknad om økonomisk støtte.

Prosjektet hadde som mål å få 15 steinkasser med unike historier knyttet til villaksen spredt rundt langs vassdraget i tillegg til et hefte med ytterligere 15 historier. Steinkassene skulle være mulig å lete seg frem til ved hjelp av GPS og en mobil-applikasjon skulle være mulig å benytte til å holde oversikten over

hvor kassene var. Tone Løvold ble leid inn for å skrive ned halvparten av historiene og Øystein Viem lagde stein-kassene.

Prosjektet ble ikke ferdig og blir overført til den faste naturveileder-stillingen som skal slutføre prosjektet i løpet av høsten 2012. En pilot-kasse som ble satt ut på Gartland har høstet nyttige erfaringer som vil bli brukt i videreføringen av prosjektet og tilbakemeldingene som har kommet fra besøkende har vært positive.

Naturmangfolddager

En av de første oppgavene traineen fikk på sin dagsorden var å arrangere «Naturmangfolddag 2010». Sammen med grunneiere, SNO (Arnstein Johnsen) og Høylandet kommune ble naturmangfoldet i naturreservatene Øie og Flakkan fremhevet for både barnehagebarn og skole-elever fra Høylandet.

Senere ble denne markeringen en årlig begivenhet og naturmangfolddager ble arrangert både i 2011 (Harran) og i 2012 (Salsnes og Steinkjer). Organiseringen har hovedsakelig bestått i å lage mindre grupper som rullerer på ulike poster og tema. Temaene har vært innenfor paraplyen `naturmangfold og livet knyttet til vann`, men innunder her har vi tatt for oss både fremmede arter, fugler, elvemusling, småblank, fangstredskaper etter villaks, kraftutbygging og oppdrettslaks m.m. Ikke mist har formidlingsmetodene variert mye. Vi har hatt med både klassisk natursti, leiker hvor de etterprøver dyrenes ferdigheter, samtale omkring ulike tema, ulike poster hvor sansene er i fokus, innsamling av dyr, historiefortelling og drama hvor elvene selv er delaktige.

Denne årlige markeringen har utviklet seg til å bli et godt vindu for å få frem naturveiledning i media og til å knytte gode samarbeidsrelasjoner.

Naturmangfolddag 2011. Grong og Namsskogan kommuner passer på at ingen går sultne. Foto: SNO/ KLV.

UNGE UTFORSKERE: Barnehagebarna i Poppellunden barnehage fikk blant annet se nærmere på lakseyngel sist onsdag. Her er det Kristian Brattbakken som viser fram et lite eksemplar trygt forvart i en pose med vann. Legg merke til lystergaffelen, som i tidligere tider ble brukt til å fange fisk.

Liten laks gjorde suksess

På naturmangfolddag 2012 på Steinkjer kom Steinkjeravisa og fikk foreviget t-skjorten "Æ e ein gla`laks".

Småblanken forprosjekt

Da trainee-perioden ble startet lå dette prosjektet allerede i oppgaveporteføljen til traineen og kunne slik starte umiddelbart. Prosjektet var finansiert av Namsskogan kommune, Nord-Trøndelag e-verk og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. I tillegg til Namsskogan kommune ble Namsskogan familiepark, Namsen Laksakvarium, Grong kommune, FMNT, NTNU, NINA og HiNT med i arbeidsgruppen. Traineen hadde koordineringsansvar for prosjektet.

Formålet til prosjektet:

- Vurdere hvordan profilering og kunnskapsformidling om småblanken best kan bidra til å ta vare på Namsskogans verdifulle ansvarsart.
- Vurdere om hele eller deler av aktiviteten kan legges til Namsskogan familiepark og bidra på en positiv måte i parkens driftsgrunnlag.
- Vurdere potensialet for forskningsaktivitet knyttet til småblanken

Det ble avholdt to møter i forprosjektet og mange ideer kom frem, som beskrevet i KLV-notatet nr. 2 2011.

I etterkant av dette forprosjektet har det vært en del aktivitet som har sitt utspring fra disse møtene. Det er blant annet både utarbeidet brosjyre og plakat i tillegg til at det har vært en del undervisning i Namdalen omkring småblanken i regi av traineen.

I tillegg fikk tre HiNT-studenter oppgaven med å lage en egen nettside for småblanken. Denne stod ferdig våren 2011, men har i den senere tid blitt stengt på grunn av tekniske problem og økonomisk usikkerhet knyttet til drift.

Småblanken er en europeisk sjeldenhet som finnes kun i øvre del av Namsen. foto: FMNT

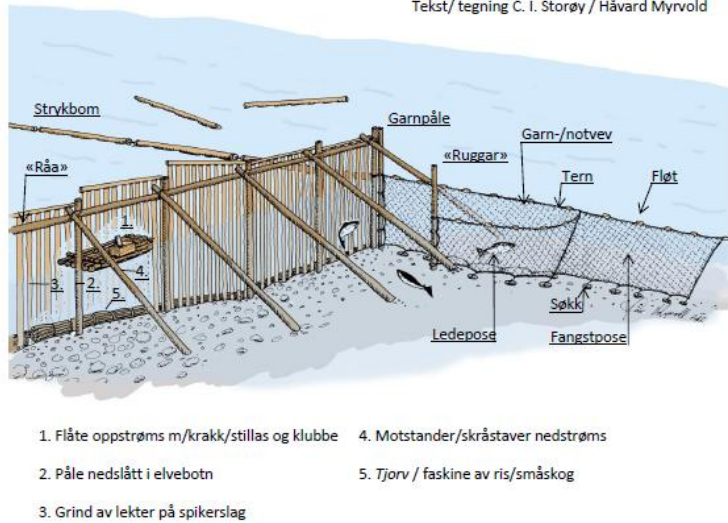
Grønt Flagg-hefte

I samarbeid med Grønt Flagg ble det utarbeidet et aktivitetshefte for barnehager som er tilknyttet Grønt Flagg og som ønsker å lære mer om villaksen. Dette heftet er distribuert av Grønt Flagg i Nord-Trøndelag, men er tilgjengelig for alle som ønsker å fokusere på villaks sammen med småbarn.

Laksegjerder i Namsen

Figur 11 – Laksgali / laksegjerde i Namsen.

Tekst/ tegning C. I. Storøy / Håvard Myrvold

Innunder Menneske- og naturarven-prosjektet i SNO ble det naturlig å forsøke å få samlet den kunnskapen som man hadde om laksegjerdene i Namsen.

Carl Ivar Storøy skrev rapporten på oppdrag fra traineen og KLV og denne ble ferdig våren 2012.

I denne rapporten beskrives både utforming av laksegjerdene, den økonomiske betydningen av dette fisket, hvorfor det opphørte og hvor utbredt det var i Namdalen.

Figuren er tatt fra Carl Ivar Storøy sin rapport om laksegjerder i Namsen.

Kurs

I løpet av trainee-perioden har traineen bidratt på 5 kurs (alle vår 2012) i tillegg til to mini-kurs for SNO-ansatte:

- Lærerkurs sammen med NJFF og Grønt Flagg (1 dag)
- Fiskeskinnskurs (2 dager)
- "Trygg og varm på tur", -4H-kurs (3 dager)
- Naturveiledningskurs (3 dager)
- Bekkedag-kurs sammen med FM (2 dager)
- Naturveiledning-kyst (Minikurs for SNO-ansatte - 2010, ikke i statistikken)
- Naturveiledningstips (Minikurs for SNO-ansatte -2011, ikke i statistikken)

Deltagere på bekkedagkurset undersøker laksefisk. Carl Nordberg, SNO

foto:

Traineens oppgave har variert fra å holde små innlegg til å være ansvarlig for både overnatting, mat, foredragsholdere, lokaliteter samt holde egne kursbolker. Alle kursene har vært avholdt våren 2012 og de har vært utrolige morsomme. Ved og både lære mye nytt, treffe mange interessante mennesker og lære seg selv bedre å kjenne har kursene gitt stort utbytte. De har også tatt mye av tiden den siste tiden da det er mye som skal gjøres i forkant og hvor selv detaljer kan ta mange timer.

Tilbakemeldingene fra deltagere har vært gode og ikke minst konstruktive når det gjelder videreutvikling av kurstilbud og slik ser jeg gjerne for meg å kunne jobbe mer med dette i en senere stilling. Ikke minst har arrangering av kurs bidratt til mye og tett kollegialt samarbeid,

noe som har gjort det til en ekstra fin arbeidsoppgave. Det å arrangere/bidra på kurs er definitivt noe av det jeg har likt aller best med trainee-perioden.

Arrangement

Gjennom trainee-perioden har det også vært en etterspørsel om å delta på ulike arrangement, både i Namdalen og i resten av landet.

De arrangementene som har blitt prioritert har vært Grong Laksefestival 2010 og åpningen av Leka naturhus i 2011. På Grong hadde vi samlokalisert stand med Namsen grunneierforening, forfatteren av boka «Storlax i Namsen» og NJFF sitt fluebinderbord, mens vi på Leka hadde en egen post i en familieløype.

Denne aktiviteten har vært nyttig, både for å spre kunnskap og for å markedsføre arbeidsgivere.

Andre oppgaver

I tillegg har det blitt utført flere skolebesøk, ulike foredrag både omkring naturveiledning og om naturveiledningsprosjektet i Namdalen med mer. I en slik rapport blir det derimot for detaljert å gå inn på hver arbeidsoppgave så se ellers statistikken for mer info.

Tone Løvold på stand, Laksefestivalen 2010. Foto: SNO/KLV